

Talinnna spordimänguud

1 • 9 • 5 • 8

A - 22161

Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks!

TALLINNA SPORDIMÄNGUD 1 9 5 8

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1958

Koostanud V. Volt
Kaane kujundanud V. Vare

SISUKORD

Spordi massilisuse ja meisterlikkuse eest	3
Tallinna spordimängude orgkomitee koosseis	5
Tallinna spordimängude orgkomitee komisjonide koosseisud	5
Spordimängude juhendist	7
Tallinna spordimängude ürituste kava	10
Mida näeme	
... võimlemispeol	24
... veepeol-karnevalil	27
... laste spordipeol	29
... näitusel «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas»	30
Tulge kõik!	33
Nii see oli	37
Sportlik Tallinn täna ja homme	42
Tallinna rekordid	49

«ТАЛЛИНСКИЕ СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 1958 г.»

Составитель Вольт Велло Рейнович

Обложка В. Варё

Эстонское Государственное Издательство

Таллин, Пярнуское шоссе, 10.

*

Toimetaja E. Teemägi. Tehniline toimetaja K. Einberg.

Korrektorid A. Kiho ja M. Sepp.

Ladumisele antud 29. V 1958. Trükkimisele antud 16. VI 1958. Paber 54×84, 1/16. Trükipoognaid 3,5 + 1 lisa. Formaadile 60×92 kohaldatud trükipoognaid 2,97. Arvutuspõognaid 2,75. Trükiarv 15 000. MB-02020. Tell. nr. 1780.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

TARTU ÜLIKÜL

Hind rbl 1.—

RAAMATUKOGU^{6—9}

SPORDI MASSILISUSE JA MEISTERLIKKUSE EESTI

Tallinnas on spordi arendamisel viimaste aastate jooksul saavutatud nii mõndagi. Kehakultuurlaste arv on kasvanud ligi tuhande sportlase võrra ja peaaegu sajale tallinlasele on viimase kahe aasta jooksul omistatud NSV Liidu meistersportlase austav nimetus.

Tallinna sportlased on edukalt kaitsnud meie vabariigi ja ka Nõukogude Liidu spordiau paljudel võistlustel. Uno Palu, Bruno Jungi, Johannes Kotka, August Englase, Paul Kerese, Ulvi Voogi, Eve Uusmehe ja rea teiste meie kodulinna sportlaste nimesid tuntakse kogu maailmas.

Selleks et saavutada uut edu kehakultuuri ja spordi arendamisel meie linnas, otsustasid EKP Tallinna Linna-komitee ja Tallinna linna täitevkomitee läbi viia 1958. aasta suvel massilised spordimängud.

Tallinna spordimängude läbiviimisega käesoleva aasta 5.—13. juulini tähistavad meie kehakultuurlased üleliidulist kehakultuurlaste päeva ja Nõukogude Eesti 18. aastapäeva.

Tallinna spordimängud kujunevad oma kava ulatuslikkuse ja osavõtjate arvu poolest senipeetud sportlikest üritustest suurimaks. Üheksa päeva jooksul toimuvad kõigis Tallinna suuremates spordibaasides massilise osavõtuga võistlused ja üritused: spartakiaad, massvõimlemispidu, rahvuslike spordialade õhtu, veespordipidu, spordialane näitus, laste spordipidu, spordiveteranide õhtu, mootorispori võistlused, matškohtumised mitmel spordialal ja rida teisi üritusi.

On täiesti arusaadav, et niisuguse massilise spordiürituse ettevalmistamine seadis Tallinna kehakultuuriorgani-

satsioonide ette suured ja vastutusrikkad ülesanded. Kuidas nende ülesannetega toime tuldi, seda näeme spordimängudel.

Kõrgeid sportlikke tulemusi kõigile kehakultuurlastele ja sportlastele!

A. HENDRIKSON

Tallinna spordimängude
organiseerimiskomitee esimees

TALLINNA SPORDIMÄNGUDE ORGKOMITEE KOOSSEIS

Esimees A. Hendrikson, aseesimehed A. Vader ja E. Kaldma, vastutav sekretär K. Vitsut, liikmed: P. Vatšajev, D. Bruns, A. Ellmann, L. Golovatšev, V. Jakovlev, V. Jeferjev, A. Jalgma, P. Kalabin, J. Kotkas, R. Kochberg, S. Marandi, V. Lesnoi, B. Liiv, G. Jõgi, H. Mikk, K. Murumets, V. Kornõšov, G. Ozerov, E. Petrova, Ü. Pärn, H. Rannu, M. Hisamutdinov, D. Sokolov, H. Uudne, N. Vilberg, F. Rammot, F. Markusas, E. Lukk, E. Aasa.

TALLINNA SPORDIMÄNGUDE ORGKOMITEE KOMISJONIDE KOOSSEISUD

I. Massürituste komisjon

Esimees E. Kaldma, aseesimehed Ü. Pärn, V. Tarvas, sekretär V. Rammo, liikmed: E. Kalmus, T. Kala, A. Luht, I. Mikko, V. Merilind, L. Org, H. Rannu, V. Sõerde, K. Saarmann, H. Rahmann, K. Arusoo, K. Orunukk, M. Purre, E. Erik, V. Vapper, E. Koitla, A. Lannus, U. Bažanov, A. Tšesnokov, A. Seljugin, E. Kala, E. Parmet.

II. Spartakiaadi komisjon

Esimees H. Mikk, aseesimehed H. Rist ja Ü. Seebart, sekretär A. Barmin, liikmed: F. Blumfeldt, A. Gelb, M. Järvi, A. Kaareste, R. Arro, A. Saviste, L. Maasalu, A. Rööding, V. Silberg, J. Sirge, O. Sapožnin, O. Reile, A. Urb, U. Rass.

III. Agitatsiooni- ja propagandakomisjon

Esimees A. Ellmann, aseesimehed A. Tükk ja E. Nigul, sekretär K. Mikko, liikmed: G. Hololei, A. Kruusimaa, H. Mikkin, J. Dudkin, A. Pessegov, F. Prussakov, E. Teemägi, V. Volt, E. Belov.

IV. Näituse komisjon

Esimees V. Kornõšov, aseesimehed O. Eensalu ja Ü. Ollis, sekretär S. Mändmaa, liikmed: R. Isok, A. Jalgma, O. Osoolin, J. Siirak, I. Trapido, O. Tõnsuaadu, G. Vaidla.

V. Majanduskomisjon

Esimees R. Kochberg, aseesimehed E. Kasemaa ja H. Idnurm, sekretär R. Allmere, liikmed: K. Kuusemets, H. Mürsepp, E. Neuland, E. Paeväli.

VI. Külaliste vastuvõtu komisjon

Esimees K. Murumets, aseesimees A. Ilves, sekretär E. Olman, liikmed: A. Mets, J. Puh, A. Taho, E. Grentsmann, E. Tambok, E. Vint, H. Lessel, J. Miller, O. Kuusik, K. Monakov.

SPORDIMÄNGUDE JUHENDIST

Tallinna 1958. a. spordimängude spartakiaad on pühendatud üleliidulise kehakultuurlaste päeva ja Nõukogude Eesti 18. aastapäeva tähistamiseks.

Tallinna spordimängudest lubatakse osa võtta kõikidel Tallinnas asuvatel asutustel-ettevõtetel ja spordiühingutel erijuhendites ettenähtud arvu võistlejatega.

Võistleja peab olema Tallinnas elanud vähemalt kuus kuud.

Kõigil osavõtjatel peab olema ühtlane, embleemiga varustatud sportlik riietus.

Asutuste-ettevõtete nimel lubatakse võistelda kõikidel asutuste-ettevõtete töötajatel, vaatamata spordiühingusse kuuluvusele.

Osavõtvad asutused-ettevõtted jagatakse alljärgnevasse gruppidesse:

I grupp	— kuni	450	töötajat
II	„	451—1000	„
III	„	üle 1000	„

Kavas olevatest aladest lubatakse osa võtta ka spartakiaadi komisjoni poolt kutsutud väliskülalistel.

Igal võistlejal on lubatud osa võtta mitte rohkem kui kolmest kavas olevast alast.

Arvestus toimub asutuste-ettevõtete osas:

kergejõustikus;

ujumises;

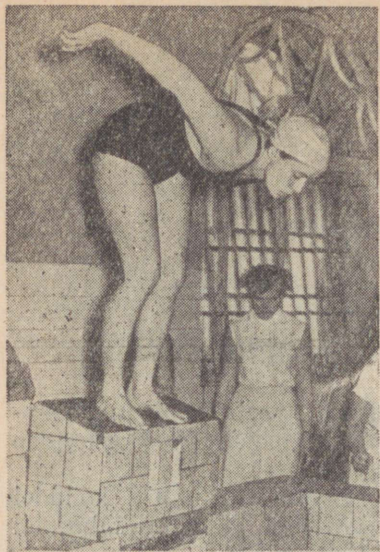
tennises;

jalggrattasõidus ja

laskmises;

tõstmises.

klassikalises maadluses;

ULVI VOOG

NSV Liidu kiireim naine vees. Talle kuuluvad üleliidulised rekordid nii 100 m (1.06,0) kui ka 400 m vabaujumises (5.15,5). Eriti edukas oli Voog mullusel hooajal, kus ta startis nii rahvusvahelistel kui ka rohketele kodumaisel võistlustel ja ei kaotanud ainustki korda. Vabariigi spordisõbrad tunnistasid Voogi «Eesti NSV 1957. a. populaarsemaks sportlaseks».

Spordiühingutele toimub arvestus nendel aladel organisatsioonide võistlejate poolt saavutatud tagajärgede alusel. Poks, võimlemine ja jahilaskmine toimub arvestus ainult spordiühingute koondvõistkondade vahelise arvestusena.

Võistkondlik paremusjärjestus selgitatakse üksikute spordialadel saavutatud võistkondlike kohapunktide summeerimise teel. Esikoha eest arvestatakse 1 punkti, teise koha eest — 2, kolmanda eest — 3 punkti jne. Väiksemate punktide arv määrab kohtade järjestuse.

Punktide võrdsuse korral kahel (või rohkemal) võistkonnal arvestatakse parem koht võistkonnale, kellel on rohkem paremaid (kõrgemaid) kohti. Nende näitajate võrdsuse korral antakse parem koht võistkonnale, kellel on parem koht kergejõustikus.

Individuaalne paremusjärjestus selgitatakse kooskõlas kehtivate võistlusmäärustega.

Võistlused on ühtlasi 1958. a. Tallinna meistrivõistlused.

Spartakiaadi üldvõitjaks tulnud asutust-ettevõtet I, II ja III grupis autasustatakse Tallinna täitevkomitee rändauhinna ja diplomiga.

II ja III koha saavutanud võistkondi autasustatakse vastava koha diplomiga.

Iga ala võitjat asutust-ettevõtet autasustatakse Tallinna spordikomitee rändauhinna ja diplomiga, II ja III koha saavutanuid diplomiga.

Üldvõitjat spordiühingut ja kõrgemat õppeasutust autasustatakse Tallinna spordikomitee rändkarikatega. II ja III koha saavutanud spordiühinguid autasustatakse vastava koha diplomiga.

Individuaalselt autasustatakse igal alal kolme paremat võistlejat diplomi, medali ja žetooniga.

Kõikidele osavõtjatele antakse Tallinna mängudest osavõtja märk.

TALLINNA SPORDIMÄNGUDE ÜRITUSTE KAVA

Laupäev, 5. juuli

Kell

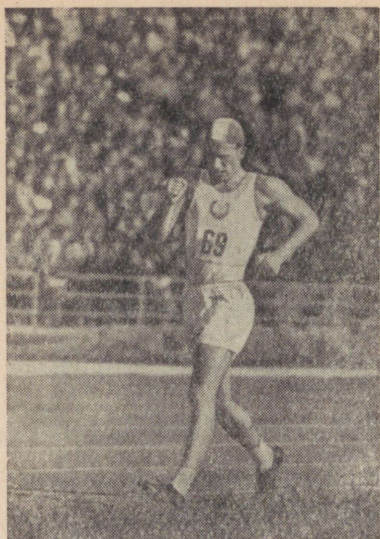
- 10—12 Tallinna spordimängude normide sooritamine korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu mnt. 41.
- 10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine kergejõustikus, «Tööjõureservide» staadion Toompargis.
- 12 Spordinäituse «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» avamine. Näitus on avatud 5.—22. juulini Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektoriumi saalis, Harju tän. 45.
- 16 Tallinna spordimängude osavõtjate piduliku rongkäigu algus. Kogunemine Toompuiesteel. Kolonn liigub marsruudil: Toompuiestee — Suvorovi puiestee — Võidu väljak — Pärnu mnt. — Stalini väljak — Lenini puiestee — Lembitu tän. — Kingissepa tän. — Staadioni tän. — Komsomolinn. staadion.
- 17.15 Tallinna spordimängude pidulik avamine. Tallinn-Tartu jalgrattasõidu finiš.
- 18 Võimlemisrühmade esinemised.
1. Laste esinemine — «Pioneerilaager». Juhatab A. Seljugin.
 2. Tallinna esindusrühma esinemine. Juhatab I. Mikko.
 3. «Kalevi» meesterühma esinemine. Juhatab H. Troost.
 4. Tallinna spordikoolide koondrühma esinemine. Juhatab V. Vesterstein.

5. «Tööjõureservide» meesterühma esinemine. Juhatab H. Laaspere.
6. ETKVL naisterühma harjutused rõngastega. Juhatab L. Röömel.
7. Punalipulise Balti Laevastiku võimlemisrühma esinemine. Juhatab A. Lannus.
8. «Kalevi» naiste võimlemisrühma esinemine — «Spekter». Juhatab V. Rammo.
9. Spordikoolide segarühma esinemine. Juhatab V. Sõerde.
10. «Spartaki» naiste võimlemisrühma esinemine. Juhatab E. Koitla.
11. Tallinna Polütehnilise Instituudi võimlemisrühma esinemine. Juhatab A. Klamm.
12. 8.—11. kl. tütarlaste võimlemisrühma esinemine. Juhatab M. Purre.
13. «Kalevi» kehakultuurikollektiivide koondnaistrühma esinemine. Juhatab L. Org.
- 20 Tallinna meistrivõistlused poksis. Võistlevad I ja II järgu poksijad ning väliskülalised. Võistlused viiakse läbi «Spartaki» Raskejõustiku Majas, Rataskaevu tän. 15.

Pühapäev, 6. juuli

Kell

- 10—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine jalgrattasõidus Kadrioru ringteel.
 - 10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
 - 10—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine sangpommi tõstmises ja tõstmises «Spartaki» Raskejõustiku Majas, Rataskaevu tän. 15.
 - 10—12 Tallinna spordimängude normide sooritamine korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu mnt. 42.
 - 10—18 Tallinna meistrivõistlused laskmises ALMAVÜ Nõmme-Mustamäe lasketiir.
- Kavas:
- 10—12 I ja II grupi kehakultuurikollektiivide harjutus MB-2 (v/k 3×10);

BRUNO JUNK

on ainuke eesti kergejõustiklane, kellele on omistatud teenelise meistersportlase austav nimetus ja ainsa Nõukogude Eesti sportlasena on ta kodulinna tagasi tulnud kahelt olümpialt medaliga. Kuid ikka pole ta oma lõpplikku sõna ütelnud. Tema tänavused tulemused kõnelevad tõusvast sportlikust vormist.

Kell

- 12—18 III grupi kehakultuurikollektiivide harjutus MB-4 (v/k 3×10); individuaalharjutus MII-5 (kiirlaskmine siluettidele).
- 10—16 Tallinna meistrivõistlused jahilaskmises. «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilaske tiirul.
- 11—16 Tallinna spordimängude normide sooritamine ujumises Tallinna spordikomitee ujulas Pirital.
- 11—14 Tallinna kehakultuurikollektiivide vahelised meistrivõistlused kergejõustikus «Dünamo» staadionil. Kavas:
 - naistele — 100 ja 400 m jooks, kõrgushüpe, kuulitõuge ja odavise;
 - meestele — 100 ja 1000 m jooks, kaugushüpe ja teivashüpe, kettaheide ja vasaraheide.
- 12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:
 - naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiirul, Luise tän. 1-a;

Kell

meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiirul,
Pärnu mnt. 57.

12—17 Tallinna meistrivõistlused poksis.
Võistlevad I ja II järgu poksijad ning välisküla-
lised. Võistlused viiakse läbi «Spartaki» Raskejõus-
tiku Majas, Rataskaevu tän. 15.

12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõu-
kogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja
Teaduslaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesk-
lektooriumis, Harju tän. 45.

13—18 Tallinna spordimängude normide sooritamine
kergejõustikus, «Tööjõureservide» staadion
Toompargis.

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine
aerutamises, Pirita.

16—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine
võimlemises, «Tööjõureservide» staadion
Toompargis.

17—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine
korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu
mnt. 41.

17—19 Tallinna meistrivõistlused ujumi-
ses, Tallinna Spordikomitee ujula Pirital.

19 Tallinna spordimängude rahvuslike
spordialade õhtu, Pirita ujula juures.

Kavas:

rahvuslike spordialade võistlused sangpommi
tõstmises, vägikaika vedamises ja kõieveos.

Kontsertosas esinevad RAT «Estonia» meeskoor,
«Kalevi» kunstilise võimlemise rühm, Eesti NSV
Filharmoonia meesansambel, ETKVL naisansam-
bel ja estraadiorkester.

Lõpuks tants ja ilutulestik.

Esmaspäev, 7. juuli

Kell

10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine
aerutamises, Pirita.

10—12 Tallinna spordimängude normide sooritamine
korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu
mnt. 41.

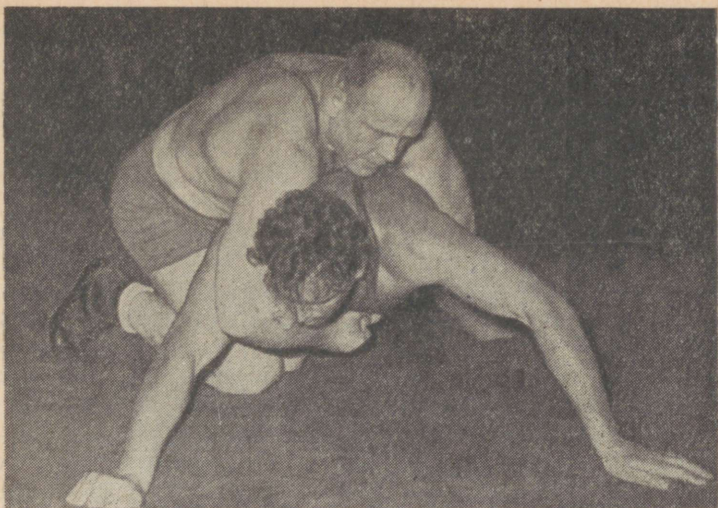
Kell

- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumi saalis, Harju tän. 45.
- 12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:
naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;
meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.
- 15—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine ujumises, Kadrioru eelsoojendusega ujula, Koidula tän. 21.
- 15—18 Tallinna spordimängude normide sooritamine sangpommi tõstmises ja tõstmises, «Spartaki» Raskejõustiku Maja, Rataskaevu tän. 15.
- 16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
- 17—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine jalgrattasõidus, Kadrioru ringtee.
- 17—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu mnt. 41.
- 17—21 Tallinna meistrivõistlused laskmises Nõmme-Mustamäe ALMAVÜ lasketiirul.
Kavas:
spordiorganisatsioonidele võistkondlik harjutus MB-5 (v/k 3×20) I vahetus;
individuaalharjutus IIB-5 (t/k 3×20).
- 17—20 Tallinna meistrivõistlused jahilaskmises. «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiir.
- 18—22 Tallinna meistrivõistlused tõstmises. «Kalevi» võimla, Pärnu mnt. 41.
- 19—21.30 Võimlemisrühmade esinemised (kor-ratakse 5. juuli kava). Komsomoli-nim. staadion.

Teisipäev, 8. juuli

Kell

- 10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirital.
- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja

JOHANNES KOTKAS,

meie maadlejate alustugi. Oma rohkem kui 20-aastase maadleja-karjääri kestel on ta saavutused olnud mehed — Eesti, NSV Liidu ja Euroopa meistri tiitlid, olümpia kuldmedal — sellised on tema sportliku tee tähised ja need kindlasti jätkuvad.

Kell

Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumi saalis, Harju tän. 45.

12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:

naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;

meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.

15—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine ujumises, Kadrioru eelsoojendusega ujula, Koidula tän 21.

15—21 Tallinna meistrivõistlused laskmises, ALMAVÜ Nõmme-Mustamäe lasketiirul.

Kavas:

15.00. Spordiorganisatsioonidele võistkondlik harjutus MB-5 (v/k 3×20) II vahetus;

18.00 III vahetus;

17.00. Harjutus PII-5 (püstol 30 + 30).

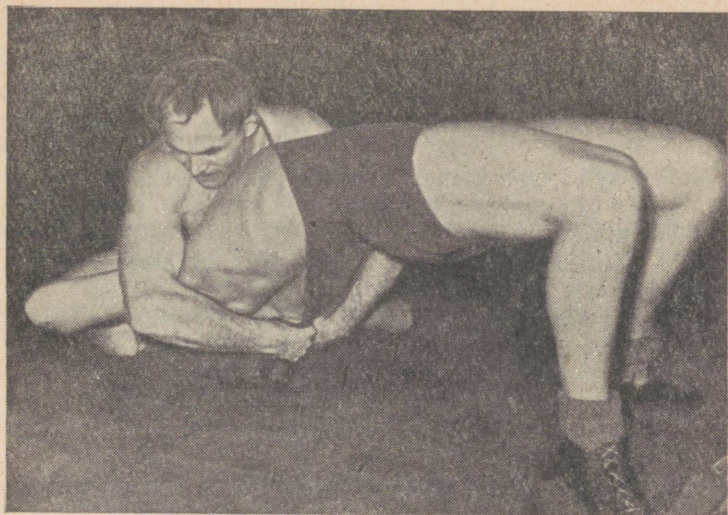
Kell

- 16—20 Tallinna meistrivõistlused jalgrattasõidus:
üksikstardiga sõidud — mehed 50 km,
naised 20 km.
Võistlused viiakse läbi Pirita—Kloostrimetsa ringteel.
- 16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
- 16—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine võimlemises, «Tööjõureservide» staadion Toompargis.
- 17—20 Tallinna meistrivõistlused jahilaskmises «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiirul.
- 17—20 Tallinna meistrivõistlused tõstmises, «Kalevi» võimla, Pärnu mnt. 41.
- 17—20 Tallinna kehakultuurikollektiivide vahelised meistrivõistlused kergejõustikus «Dünamo» staadionil.
- Kavas:
- naistele — 200, 800 m jooks ja 80 m tõkkejooks, kaugushüpe, kettaheide;
- meestele — 400 ja 3000 m jooks, 200 m tõkkejooks, kolmikhüpe, odavise ja kuulitõuge.
- 20 Linnadevaheline jalgpallivõistlus Komsomoli-nim. staadionil.

Kesknädal, 9. juuli

Kell

- 10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
- 12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:
- naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;
- meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.
- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumi saalis, Harju tän. 45.
- 16—20 Tallinna meistrivõistlused jalgrattasõidus.

AUGUST ENGLAS.

võita maailmameistri tiitel kahes erinevas maadlusviisis — klassikalises ja vabamaadluses on õnnestunud vähestel maadlejatel maailmas. Üheks väheeks on teeneline meistersportlane Englas. Pärast paariaastast käevigastusest tingitud vaheaega tuli ta jälle matile kaitsma Tallinna ja vabariigi spordiau.

Kell

Võistkonnasõidud: mehed 100 km,
naised 25 km.

Võistlused viiakse läbi Leningradi maanteel. Start 5. km juures.

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine a e r u t a m i s e s, Pirita.

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine s a n g p o m m i t õ s t m i s e s ja t õ s t m i s e s, «Spartaki» Raskejõustiku Maja, Rataskaevu tän. 15.

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine k e r g e j õ u s t i k u s, «Tööjõureservide» staadion Toompargis.

17—21 Tallinna meistrivõistlused l a s k m i s e s, ALMAVÜ Nõmme-Mustamäe lasketiirul.

Kavas:

spordiorganisatsioonidele võistkondlik harjutus MB-5 (v/k 3×20) IV vahetus;

Kell

individuaalharjutus AB-5 (armepüss 3×20).

- 17—20 Tallinna meistrivõistlused jahilaskmises, «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiirul.
- 16—20 Tallinna meistrivõistlused klassikalises maadluses Tallinna Ehitustehnikumi võimlas, Luise tän. 1-a.
- 18—20 Võimlemisrühmade esinemised (korratakse 5. juulil kava) Kõmsomoli-nim. staadionil.
- 20 Korpalli matškohtumine Kiiev—Tallinn «Kalevi» korpallistaadionil, Pärnu mnt. 41.

Neljapäev, 10. juuli

Kell

- 10—13 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
- 10—12 Tallinna spordimängude normide sooritamine korvpallis, «Kalevi» korpallistaadion, Pärnu mnt. 41.
- 12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:
naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;
meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.
- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumi saalis, Harju tän. 45.
- 15—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine ujumises, Kadrioru eelsoojendusujula, Koidula tän. 21.
- 16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine jalgrattasõidus, Kadrioru ringtee.
- 15—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine jahilaskmises, «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiir.
- 16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine aerutamises, Pirita.
- 16—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine võimlemises, «Tööjõureservide» staadion Toompargis.

Kell

- 16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine ker-
gejõustikus, «Tööjõureservide» staadion Toom-
pargis.
- 16—20 Tallinna meistrivõistlused klassi-
kalises maadluses Tallinna Ehitustehni-
kumi võimlas, Luise tän. 1-a.
- 16—19 Tallinna spordimängude laste spordipidu
«Dünamo» staadionil.

Kavas:

Laste võimlemisrühma massesinemine.

Laste «Müra-orkestri» esinemine.

Viiulisoolo, rahvatantsud, laulud ja tantsud.

Kombineeritud teatejooks.

Majavalitsustevaheline jalgpallivõistlus.

Deklamatsioonid, akordionisoolod.

Pesapalli demonstratsioon.

«Sultanivõistlus».

Pušpallimäng.

Jalgpallivõistlus «Kanafarmi ja loomaaia» võist-
kondade vahel.

- 18—21 Tallinna meistrivõistlused laskmi-
ses ALMAVÜ Nõmme-Mustamäe lasketiirul.

Kavas:

spordiorganisatsioonidele võistkondlik harjutus
MB-3 (v/k 50 m + 100 m) I—IV vahetus (50 m);
individuaalharjutus ПБ-4 («Jooksev hirv», 50
üksiklasku + 25 paarislasku).

- 20 Jalgpallivõistlus Komsomoli-nim. staadio-
nil.

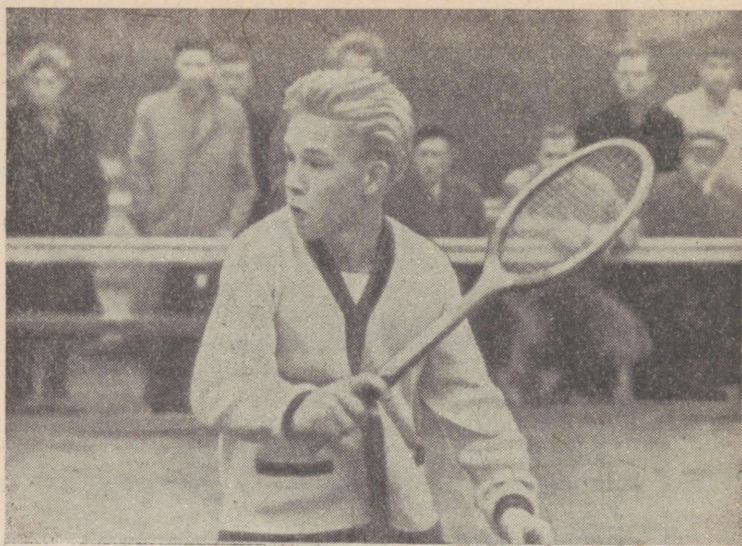
- 20—22 Traditsiooniline kombineeritud teatejooks
«ÕHTULEHE» rändauhinna e. Start ja
finiš Komsomoli-nim. staadionil.

- 20 Vanade spordiveteranide austamis-
õhtu «Estonia» kontserdisaalis ja suur kontsert.

Reede, 11. juuli

Kell

- 10—12 Tallinna spordimängude normide sooritamine
korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu
mnt. 41.

TOOMAS LEIUS

on oma 17 eluaastaga vabariigi noorim meistersportlane ja meie tennise suur tulevikulootus.

Kell

10—20 Tallinna meistrivõistlused laskmises.

Kavas:

spordiorganisatsioonidele võistkondlik harjutus MB-3 (v/k 50 m+100 m) I—II vahetus (100 m); individuaalharjutus МП-4 (püstol); algus kell 10; individuaalharjutus ПБ-4 («Jooksev hirv», 50 üksiklasku + 25 paarislasku); algus kell 13. ALMAVÜ Nõmme-Mustamäe lasketiirul.

12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektoriumi saalis, Harju tän. 45.

12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:

naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;

meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.

Kell

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine sangpommi tõstmises ja tõstmises, «Spartaki» Raskejõustiku Maja, Rataskaevu 15.

16—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine kergejõustikus, «Tööjõureservide» staadion, Toompargis.

13—20 Tallinna meistrivõistlused jalgrattasõidus:

ühisstartiga sõidud: mehed 150 km

naised 25 km.

Võistlused viiakse läbi Pirita—Kloostrimetsa ringteel.

15—19 Tallinna spordimängude normide sooritamine ja hilaaskmises, «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiir.

16—20 Tallinna meistrivõistlused klassikalises maadluses Tallinna Ehitustehnikumi võimlas, Luise tän. 1-a.

17—20 Tallinna meistrivõistlused kergejõustikus Komsomoli-nim. staadionil.

Kavas:

naistele — 100 ja 400 m jooks, kaugushüpe ja kuulitõuge;

meestele — 100 ja 1500 m jooks, 400 m tõkkejooks, 10 000 m jooks, kõrgushüpe ja kettaheide.

17—20 Tallinna spordimängude normide sooritamine korvpallis, «Kalevi» korvpallistaadion, Pärnu mnt. 41.

19 Tallinna spordimängude veespordipidu-karneval Pirital.

Kavas:

«Finn»-jollide demonstratsioon.

Ujumise demonstratsioon.

Kujundujumine.

Sõudevõistluste demonstratsioon akadeemilistel paatidel, kanuudel, süstadel ja 6-aerulistel merepaatidel.

Veespordialade demonstratsioon.

Sõit akvaplaanidel ja veesuuskadel.

Skutrite võidusõit.

Laupäev, 12. juuli

Kell

- 10—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine jalgrattasõidus, Kadrioru ringtee.
- 11 NSV Liidu meistrivõistlused mootorrattaspordis Pirita—Kose—Kloostrimetsa ringteel.
- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» Poliitiliste ja Teaduslaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumi saalis, Harju tän. 45.
- 12—14 Tallinna spordimängude normide sooritamine laskmises:
naistele — Tallinna Ehitustehnikumi lasketiir, Luise tän. 1-a;
meestele — Tallinna Polütehnikumi lasketiir, Pärnu mnt. 57.
- 14—18 Tallinna spordimängude normide sooritamine ujumises, Tallinna spordikomitee ujula Pirital.
- 18 Veespordipeo-karnevali kordamine Pirital.
- 19—21.30 Tallinna meistrivõistlused kergejõustikus.
Kavas:
meestele — 200 ja 800 m jooks, 200 m tõkkejooks, 3000 m takistusjooks, kolmik hüpe, odavise ja kuulitõuge;
naistele — 200 m jooks, kettaheide.

Pühapäev, 13. juuli

Kell

- 10—20 Tallinna meistrivõistlused tennis.
- Tallinna spordimängude tennise peaturniir. Peaturniirist võtavad osa kõik väliskülalised (NSV Liidu tenniseparemikku kuuluvad Tallinna kutsutud tennisistid ja välismaa tennisistid) ning Tallinna tennisistidest — meistersportlased ja I järgu tennisistid.
- 11—18 NSV Liidu 1958. a. meistrivõistlused mootorrattaspordis Pirita—Kose—Kloostrimetsa ringteel.
- 12—21 Avatud spordinäitus «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas», Poliitiliste ja

EVI MÄGI.

on vaieldamatult Tallinna populaarsemaks naismootorisportlaseks. Olgu see siis raske krossirada või kurvide rohke ringrada — võrdse meisterlikkusega valitseb Evi oma «võrri» ja tema sportlaseteel on vähe olnud võistlusi, kus ta poleks seisnud austamispjedaalil.

Kell

Teadusalaste Teadmiste Levitamise Ühingu Kesklektooriumis, Harju tän. 45.

17—19 Tallinna meistrivõistlused kergejõustikus.

Kavas:

naistele — 80 m tõkkejooks, 800 m jooks, odavise, kõrgushüpe;

meestele — 400 ja 5000 m jooks, 10 km käimine, 110 m tõkkejooks, kaugushüpe, teivashüpe ja vasaraheide.

20 Tallinna spordimängude pidulik lõpetamine Punalipulise Balti Laevastiku Ohvitseride Majas.

Võitjate autasustamine.

Suur kontsert.

MIDA NÄEME...

... võimlemispeol

Tallinna esimeste spordimängude üheks kesksemaks ja massilisemaks ürituseks on võimlemisrühmade esinemine Komsomoli-nimelisel staadionil.

Massvõimlemispeo ettevalmistustöödega alustati juba 1957. aasta sügisel. Tallinna spordimängude organiseerimiskomitee kuulutas välja massvõimlemise ideekavandite võistluse, mis leidis elavat vastukaja. Kahekümne kolmest võistlustööst otsustas žürii määrata auhinnad kaheteistkümnele võistlustööle. Neid esinemiskavu näemegi Tallinna spordimängude massvõimlemispeol.

Võimlemispeost võtab osa 3000 Tallinna võimlejat.

Pärast spordimängude pidulikku avamist Komsomoli-nimelisel staadionil toimub võimlemisrühmade esinemine.

Kõigepealt esitavad pealtvaatajaile 500 Tallinna 4.—7. klasside õpilast sega-massesinemiskava poeg- ja tütarlastele nimega «Pioneerilaager». Kava autoriks on 30. Kesk-kooli kehalise kasvatusõpetaja Arseeni Seljugin.

See harjutuste kompleks kujutab pidupäeva suvises pioneerilaagris, mis algab lipu heiskamise ja hommikvõimlemisega. Järgnevad poeglaste signaliseerimisharjutused punaste ja siniste lipukestega ning tütarlaste harjutused lillepärgadega. Harjutus lõpeb lõbusa ühispeoga pioneerilaagris. Tütarlapsed on esinemisel riietatud valgetesse kleidikestesse punaste pioneerikaelarätikutega. Poeglapsed esinevad mustades pükstes ja valgetes särkides ning kaelarätides. Selle esinemise üldjuhiks on A. Seljugin.

Teiseks etteasteks on harjutus pallidega. Kava autoriteks on kunstilise võimlemise pedagoogid Hilda Preikoch ja Ilse Mikko. Esinemise üldjuhiks on I. Mikko.

Kui naisvõimlejad on lahkunud väljakult, sammuvad staadionile spordiühingu «Kalev» 200 meesvõimlejat üldjuhi Heinrich Troosti juhtimisel. Kalevlased on riietatud valgetesse ja sinistesse dressidesse. Pärast võimlemise põhiosa, mis kujutab mitmesuguste harjutuste kombinatsioone, järgneb võimlejate esinemine rööbaspuudel ja kangil. Esinemine lõpeb võimlejate poolt staadionimurule moodustatava spordiühingu «Kalev» embleemiga. Kava on koostanud A. Seljugin.

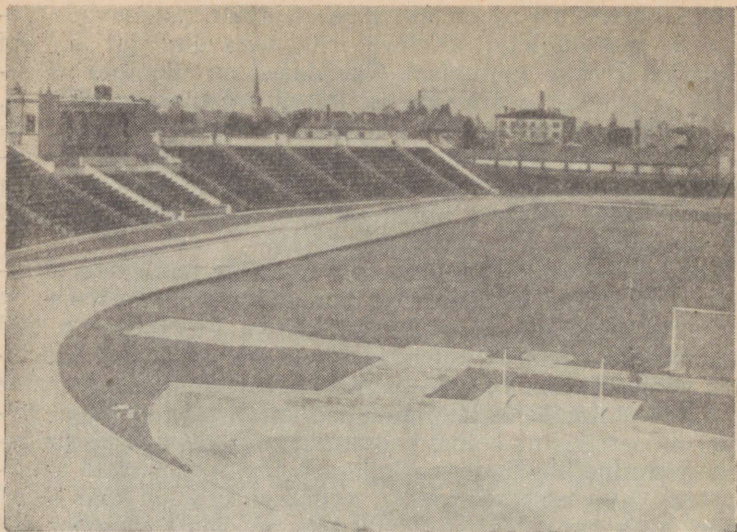
Seejärel esitavad Tallinna spordikoolide nooremad tütarlapsed harjutusi hüpitsatega. Esinemiskava autoriteks on võimlemisõpetajad Vilma Vesterstein ja Virge Sõerde. 200 tütarlast on riietatud punastesse dressidesse ja nad kannavad vööle seotuna valgeid hüpitsaid. Tütarlaste hargnemine väljakule toimub nelikute kaupa. Pärast vabaharjutusi toimub ümberrivistus kolme kolmnurka, millistes algab harjutuse täitmine hüpitsatega. Selle osa lõpus rivistuvad tütarlapsed väikestesse sõõridesse, milledest kujuneb kaks suurt sõõri ning kava lõpus moodustub sõõridest number 18 (Eesti NSV 18. aastapäev). Kava üldjuhiks on V. Vesterstein.

Üheaegselt tütarlaste äramarsiga staadionilt tulevad väljakule «Tööjõureservide» koolide meesvõimlejad. Võimlemiskava on koostanud A. Seljugin. See on harjutustes lihtne, kuid huvitav ja annab mitmevärviliste dresside tõttu paeluva pildi. Esinemine lõpeb tööjõureservlaste embleemi kujutamiseга väljakul. Kava üldjuhiks on Heino Laaspere.

Kuuenda esinemisena näeme ETKVL süsteemis töötavate naiste esinemist rohelistes võimlemisdressides Leelo Rõõmeli juhtimisel. Esinemise põhiosas sooritavad võimlejad harjutusi rõngastega. Teises osas rivistutakse ümber sõõrideks ja sõõrikesteks. Neis sooritatakse liikumisharjutusi ja kujundeid. Harjutuse lõpul moodustavad võimlejad väljaku keskele mitmekordse roseti. Kava autoriteks on I. Mikko ja H. Preikoch.

Ka Punalipulise Balti Laevastiku võimlejad ei jää eemale Tallinna spordimängude võimlemispeolt. Laevastiklaste juhiks (ühtlasi ka kava autoriks) on võimlemisõpetaja Arnold Lannus. 300 võimlejat esitavad vabaharjutusi, kujundades valgel taustal punased tähed «ENSV». Harjutuse kestel võimlejad asukohta ei muuda, täites mitmesuguseid harjutusi kohtadel.

Järgneva kava — võimlemisharjutus lintidega — esita-

Komsomoli-nimeline staadion on praegu Tallinna esinduslikum. Usna pea muutub staadion ja tema lähem ümbrus Tallinna spordielu keskpunktiks. 30 väljakuga tennisekeskstaadioni esimene järk (16 väljakut) on juba ekspluatatsioonis, varsti alustatakse siin Baltimaade suurima spordihalli ehitust. Ehitamisele tuleb ka eelsoojendusega 50 meetri pikkune välisujula. Uhe sõnaga — siia rajatakse «Tallinna Lužniki».

vad spordiühingu «Kalev» 300 naisvõimlejat. Kava autoriteks on I. Mikko ja H. Preikoch. Esinemise esimene osa kujutab vikerkaart viiele spektrivärvile vastavates dressides ning lintidega. Samavärvilistes dressides moodustavad võimlejad harjutuse kestel värvilisi kujundeid, sõõre, ruute ning harjutuse lõpuks spektrisõõri. Kava üldjuhiks on võimlemisõpetaja Veljo Rammo.

Üheksanda rühmana näeme staadionimurul jällegi noori. Tallinna laste spordikoolide 400 vanemat õpilast esitavad segakava poeg- ja tütarlastele. Tütarlapsed esitavad kollastes dressides võimlemisharjutusi rõngastega. Poeglapsed esitavad kirsipunastes dressides harjutusi korvpallidega. Harjutuse põhiosa esitavad nii tütarlapsed kui ka poeglapsed eraldi, harjutuse lõpposa sooritatakse koos. Selle esinemiskava on koostanud V. Sõerde ja V. Vesterstein, kava üldjuhiks väljakul on V. Sõerde.

Pärast õpilasi esitavad «Spartaki» 200 naisvõimlejat Eva Koitla juhtimisel kava linikutega. Võimlejad sooritavad harjutusi valgete linikutega. Kava koostajateks on H. Preikoch ja I. Mikko.

Tallinna spordimängude võimlemispeolt ei jää eemale ka arvukas üliõpilaspere Tallinna Polütehnilisest Instituudist. 200 üliõpilast esitavad segakava võimlemisõpetaja Asta Klammi juhtimisel. Naisvõimlejad täidavad liikumisharjutusi suurte lippudega, meesvõimlejad tõukekuulidega. Esinemiskava autoriteks on I. Mikko ja H. Preikoch.

Seejärel esitavad Tallinna keskkoolide 8.—11. klasside 300 tütarlast harjutusi lillevanikutega. Kava on koostatud H. Preikochi ja I. Mikko poolt. Põhiosas esitavad tütarlapsed valgetes tuunikates harjutusi vanikutega avarivis, järgnevad harjutused sõõrides ja kaarjoontel ning kahes suures sõõris. Kava lõpul hüüavad õpilased V. I Lenini poolt neile antud juhtlause: «Õppida, õppida, õppida!» Õpilaste esinemist juhib 22. Keskkooli võimlemisõpetaja Mia Purre.

Viimase etteastena näeme 500 «Kalevi» naisvõimleja poolt esitatavat kava, mille autoriteks on I. Mikko ja H. Preikoch. Võimlejad esitavad kava kahevärvilistes dresides, dressi esikülj sinine ning tagakülj kollane. Kava kompositsioon on rajatud värviefektidele ja harjutused on koostatud vastavalt kahevärvilistele dressidele. Esinemise lõpul moodustavad võimlejad sinisel foonil kollaste tähtedega sõna «RAHU». Kava juhatab võimlemistreener Laine Org.

Võimlemispeo finaaliiks kogunevad kõik võimlejad staadionimurule, kus toimub võimlemispeo lõpetamine. Finaaliiks on võimlejate äramarss staadionilt.

... veepeol-karnevalil

Tallinna spordimängude veepidu valmistab pealinna nõudlikule spordipublikule kindlasti kahekordset rõõmu. Esiteks on see meie veespordielus esimeseks ulatuslikuks propagandaürituseks ja teiseks rikastub meie spordibaaside võrk uue korraliku välisujulaga — peetakse ju veepidu Pirita vastvalminud 50 m ujulas.

Kuigi valminud ujula ei suuda veel täiel määral rahuldada veespordisõpru (puudub meie oludes nii vajalik eelsoojendus), on siiski põhjust tunda siirast rõõmu. Kui seni

laiem spordipublik oli tuttav ujujate, vettehüppajate ja vee-palluritega vaid kaudselt — trükisõna ja mõne televisiooni-saate kaudu, siis nüüd avaneb võimalus kaasa elada mit-mele huvitavale võistlusele ja demonstratsioonile ka isik-likult, näha palgest palgesse neid, kelle nimedega oleme tuttavad juba aastaid ning jälgida mõnegi noore meistri esimesi starte. Tallinna spordimängude veepidu tahab olla «esimeseks pääsukeseks», mis meelitab seniseid eemale-jääjaid algul vee juurde ja seejärel ka vette.

Veepeo-karnevali kava koostamisel ei püütud anda ammendavat ülevaadet veespordist — ala on liiga lai, et tungida kõigisse peensustesse. Püüti anda vaid peamine — näidata neid võimalusi, mida pakub veesport.

Mida siis tahetakse pakkuda pealtvaatajale? Spordikoo-lide noored ujujad tutvustavad meile ujumise õpetamisel kasutatavat nn. kuivujumise harjutuste kompleksi ning see-järel demonstreerivad omavahelises võistluses ka kõiki sportlikke ujumisviise. Pärast seda demonstratsiooni peaks olema selge, kuidas ujutakse rinnuli, vabalt, liblikat või selili.

Milliseid võimalusi pakub ujumisoskus tervislikuks vaba aja veetmiseks — seda näidatakse mängudega vees. Kui-val nooremate hulgas populaarne «kull», mängud pallide ja rõngastega, kõik see on sooritatav ka vees ja seal vahel huvitavamgi. Enamusele avaneb esmakordselt võimalus jälgida huvitavat ja küllaltki rasket mängu — veepalli.

Võib-olla on mõnel pealtvaatajaist tundmatud ka vette-hüpped. Meie selle ala parimad näitavad laialdasest ja huvitavast hüpeteprogrammist olulisema ning demonstree-rivad neid suuri võimalusi, mida pakub platvormi ja vee-pinna vaheline küllaltki piiratud ala.

Uudsetest veespordialadest tuuakse esmakordselt publiku silmade ette veeballett ja kujundujumine, mis mõnedes riikides on juba võitnud laia populaarsuse ning õiguse kanda võistluse nimetust. Võib-olla see esinemine ei suuda soori-tamise puhtuselt veel täiel määral rahuldada ei pealtvaa-tajaid ega ka esinejaid endid, kuid loodame, et ta annab tõuke selle huvitava ala arendamiseks ka meil.

Kava lõpp kujuneb kirjuks, kuna «löövad kaasa» mitme-sugused vee- ja kuivamaa loomad. Veespordipeo teises osas esinevad sõudjad, purjetajad, veemootorisportlased. Tallin-lased näevad sõitu akvaplaanil, veesuuskadel jne.

EVE UUSMEES

on jõudnud oma tulemustega naiste rinnuliujumises maailmaklassi. Oma mulluse tulemusega 100 m rinnuliujumises (1.21,6) oli ta maailma edetabelis teisel kohal. Enda võimete arendamise kõrval leiab ta aega ka treeneritööks.

... laste spordipeol

Laste spordipidu on senistest lastele korraldatud üritustest üks suuremaid ja omapärasemaid. Kui varem korraldatud laulupidudel olid lastekollektiivid haaratud ainult osaliselt, siis Tallinna mängude laste spordipeol annavad ligemale 1000 last kolmetunnise mitmekesise kava oma jõududega. Esmakordselt on kavasse võetud ka eelkooliealiste laste esinemised.

Spordipidu algab avasignaaliga ja koolide 4.—7. klasside õpilaste massvõimlemisega «Pioneerilaager». Sellele järgnevad lasteaedade vanemate rühmade esituses eesti rahvatantsud ja laulumäng «Mesilane».

Majavalitsuste vahelise kombineeritud teatejooksu finaali võistlusest võtab osa 6 paremat majavalitsust. Samas toimub ka majavalitsuste poiste jalgpallivõistluste avamine ja 11×60 m pendelteatejooks.

Edasi on kavas pesapalli demonstratsioon «pagaripoiste» ja «korstnapühkijate» vahel. Sultanivõistlusega esinevad

Keskrajooni spordikooli vehklejad. Pušpalli mängus võistlevad staadionimurul «koerad» ja «jäneseid». Huvipakkuv väikestele on ka jalgpallimatš «kanafarmi» ja «loomaaia» vahel.

Vahepaladega esinevad majavalitsuste vahelisel isetegevuse ülevaatusel paremateks tunnistatud üksikesinejad ja kollektiivid. Kuuleme ja näeme esinemas akordionil Monika Kaske, viiulil 9-aastast Juta Leinperet, deklamatsioonidega 9-aastast Maire Rauda, 5-aastast Anne Järvist, soololauludega Diana Reisnerit jt. Isegi teadustamine on peopere-meeste ülesandeks ja seekord sai selle tähtsa ülesande endale Harry Gordon.

Spordipeo heaks kordaminekuks aitasid kaasa koolide komsomoliorganisatsioonid, kellede ühistööna valmistati ligemale 100 kostüümi. Suure töö kostüümide valmistamisel tegid ära Erikutsekooli, Kergetööstuse Tehnikumi, 22., 2., 10., 21. keskkooli kommunistlikud noored ja «Marati» kehakultuurlased.

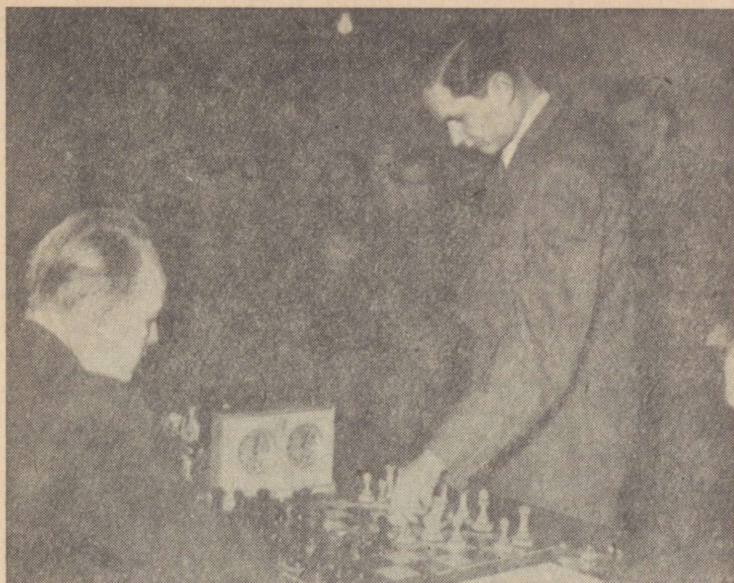
... näitusel «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas»

Et anda kõigile spordihuvilistele ja kogu linna elanikkonnale võimalikult täielik ülevaade kehakultuuri ja spordi arendamisest Tallinnas, selleks korraldati suur spordinäitus. Näitusel on pandud välja ligi 1000 mitmesugust eksponaati. Neile lisaks üle 600 auhinna ja mälestuseseme.

Näitusel «18 aastat nõukogude sporti Tallinnas» näeme diagramme spordi massilisuse ja meisterlikkuse tõusust nõukogude aastatel. Mitmesugused edetabelid annavad ülevaate uutest rekorditest ja tippsaavutustest. Üks fotomontaažidest tutvustab vaatajaile meie meistersportlasi, spordiveterane, maailmameistreid ja olümpiamängude võitjaid, parimaid treenereid, spordikohtunikke, kehakultuuri kollektiivide ja erialade sektsioonide esimehi ning aktiviste. Teises fotomontaažis näeme spordibaaside rajamist, episoodide võistlustest ja sportlikest üritustest, kohtumisi välismaiste spordidelegatsioonidega.

Ühe osa näitusest moodustavad meie paremate sportlaste ja spordiveteranide poolt võidetud medalid, diplomid, auhinnad ja mälestusesemed.

Näitusel on välja pandud ka meil ilmunud spordikirjandus ning sportlike rinnamärkide ja žetoonide kollektsioon.

PAUL KERES

on üks meie vabariigi rohkearvulisest maletajate perest jõudnud suurmeistri tiitlini. Rohkemgi. On avaldatud arvamust, et neljale kaasaja suurmeistrile on sellest tiitlist vähe ja neid peaks eraldama erinimetusega. Need neli oleksid Botvinnik, Smõslov, Bronstein ja Keres.

Näituse komisjon korraldas konkursi kehakultuurikollektiivide seinalehtedele. Auhindadele tulnud seinalehed on eksponeeritud näitusel. Konkurss korraldati ka parimale spordifotole.

Suure osa näitusest võtavad enda alla vabatahtlike spordiühingute, spordiklubide ja ALMAVÜ organisatsioonide väljapanekud. Näituse see osa annab ülevaate spordi arendamisest meie asutustes, ettevõtetes ja koolides. Paremad kehakultuurikollektiivid said õiguse esineda näitusel oma väljapanekutega.

Näitusel võivad spordihuvilised näha võistlusjahte, svertpaate, mootorrattaid, skutreid, akadeemilisi sõudepaate; süstasid, kanuusid, buiereid, jahi- ja spordipüsse, langevarjusid, võistlusjalgrattaid ning kergejõustiku, vehklemise, võimlemise ja teiste spordialade inventari. Eri-väljapaneku oma toodetest annab «Dünamo» suusavabrik.

Kuidas sportlikult, kuid seejuures meeldivalt ja maitsekalt riietuda? See küsimus on olnud tihti päevakorral. Spordinäituse vastavad väljapanekud annavad vastuse ka sellele küsimusele.

Spordinäituse ajal demonstreeritakse küllastajatele spordifilme.

TULGE KÕIK!

Paljud teie hulgast on kindlasti tegelnud spordiga, enamik on käinud võistlustel ja hoidnud põialt ühe või teise võistkonna kasuks. Kuid, üks ole, te ei käi kõigil võistlustel, vaid vaatate ainult oma lemmikala. Kindlasti ei ole te tegelnud samuti kõigi spordialadega, vaid nendega, mis teile kõige rohkem meeldivad. Kahtlemata on teie hulgas ka neid, kes veel kordagi pole käinud staadionirajal, proovinud visata korvi. Kas teate, mitu korda olete võimeline tõstma kahepuudast sangpommi?

Laiendada meie spordisõprade peret, anda võimalust enda sportlike võimete kontrolliks, avardada spordisõprade silmaringi ja asjatundlikkust — neid eesmärke püüavad lahendada Tallinna spordimängude normid.

Norme saavad mehed sooritada kümnel, naised seitsmel spordialal. Allpool võib tutvuda esitatavate nõuetega. Igaüks, kes täidab ühe esitatud nõudest, saab tasuta vastava ala rinnamärgi. Spetsialisti ja entusiasti silmal pruugib vaid korraks heita pilk nõuetele ning ta märkab, et need on kaugel rekorditest. Kuid kas nad on sellepärast kerged? Muidugi, antud ala meistritele ei tee see raskusi, aga kas Endel Edasil või Bruno Jungil lähevad 20-st vabaviskest 12 korvi? Ei tea, üks nad proovi.

Proovige teiegi, spordisõbrad!

Kergejõustik

Norme saab täita «Tööjõureservide» Toompargi staadionil 5. juulil kell 10—13, 6. juulil kell 13—18, 9. juulil kell 10—19, 10. juulil kell 16—19 ja 11. juulil kell 16—19.

Nõuded on järgmised (üks ala vabal valikul):

	M e h e d	N a i s e d
100 m jooks	14,5 sek.	16,5 sek.
400 m jooks	65,0 sek.	77,0 sek.
1500 m jooks	5 min. 05 sek.	—
3000 m jooks	11 min. 00 sek.	—
kaugushüpe	4 m 80 sm	3 m 80 sm
kõrgushüpe	1 m 35 sm	1 m 10 sm
kuulitõuge	9 m 00 sm	7 m 00 sm
kettaheide	25 m 00 sm	19 m 00 sm
granaadivise	40 m 00 sm	28 m 00 sm

Tõuked ja heited noortele (kuni 18 a.) ja naistele toimuvad neile võistlusmäärustes ettenähtud vahenditega.

Ujumine

Norme saab täita 6. juulil kell 11—16 ja 12. juulil kell 14—18 Pirita vastrajatud ujulas, 7., 8. ja 10. juulil kell 15—19 Kadrioru eelsoojendusega ujulas, Koidula 21.

Normi täitmiseks tuleb ujuda (vabal valikul):

	M e h e d	N a i s e d
200 m vabalt ajaga	4.30	5.00
50 m vabalt ajaga	45 sek.	50 sek.

Tõstmine ja sangpommi tõstmine

Normide sooritamise kohaks on «Spartaki» Raskejõustiku Maja, Rataskaevu 15. 6. juulil on kohtunikud kohal kell 10—14, 7. juulil kell 15—18, 9. juulil kell 16—19 ja 11. juulil kell 16—19.

Tõstmises tuleb ükskõik mis tõsteliigis sirgetele kätele tõugata oma kehakaalule vastav raskus või rebida-suruda 10 kg vähem oma kehakaalust.

Ühepuudast sangpommi tuleb «üles ajada» 12 korda, kahepuudast 6 korda.

Aerutamine

Toimub Pirital iga päev 6.—10. juulini kell 10—13 ja 16—19.

Vaade Tallinna jahisadamale, mis on üks parimaid NSV Liidus.

Meestel tuleb normi täitmiseks läbida süstal 500 m ajaga 3.35, naistel sama distants vähemalt 4 minutiga.

Laskmine

Norme saab täita kõigil Tallinna spordimängude päevadel kell 12—14. Mehed lasevad Tallinna Polütehnikumi lasketiirul, Pärnu mnt. 57, naised Tallinna Ehitustehnikumi tiirul, Luise 1-a.

Norm on kõigil võrdne — 3 proovi- ja 5 võistluslasuga tuleb 50 m distantsilt lamades-käelt lastes saavutada vähemalt 35 silma. Laskuril on lubatud kasutada püssirihma, sihik on vaba. Relva ja märklehe saab soovija tiirult, ka vajaliku laskemoona saab osta samast.

Jahilaskmine

Kolmest «tuvist» tabada ühte. Relva ja «tuvid» saab tiirult, kuna laskemoon tuleb soovijal endal muretseda. Siin

toimub normi täitmine «Kalevi» Nõmme-Mustamäe jahilasketiirul 10. juulil kell 15—19 ja 11. juulil kell 15—19.

Jalgrattasõit

Normi täitmise kohaks on Kadrioru ringtee. Rada on avatud 6. juulil kell 10—14, 7. juulil kell 17—20, 10. juulil kell 16—19 ja 12. juulil kell 10—14. Ratas peab normisooritajal endal olema.

Ringraja läbimiseks on antud aega:

meestel harilikul rattal 2.40

„ võistlusrattal 2.25

naistel harilikul rattal 3.15

„ võistlusrattal 3.00

Korvpall.

20 vabaviskest saavutada 12 korvi.

5. ja 10. juulil saab «Kalevi» korvpallistaadionil norme täita kell 10—12, 6., 7. ja 11. juulil kell 10—12 ja 17—20.

Võimlemine.

Normide täitmise kohaks on «Tööjõureservide» staadion Toompargis. 6., 8. ja 10. juulil saab normi sooritada kell 16—20.

Meestel tuleb rippes kõverdada käsi 10 korda, naistel täita VTK kompleksi I astme võimlemisharjutus.

NII SEE OLI

Tänapäeval, kus spordiväljakud, treeninguruumid ning asjatundlikud treenerid on kättesaadavad igaühele, kel asja vastu vähegi huvi, ei suudeta sageli mõista, milliste raskustega alustasid sportimist meie eelkäijad.

See oli aeg, kus sportliku enesearendamisega rööbiti tuli võidelda ka seltskondliku arvamise vastu, mis oli teravalt hukkamõistev. Sportlane — see oli midagi palaganinäitleja ja tsirkuseartisti vahepealset, isik, kelle kulul võis nalja teha ja arendada oma teravmeelsust. Ent kõigele sellele vaatamata kinnitas sport üha tugevamini oma juuri ja seda just tänu niisugustele fanaatikutele, nagu seda oli ka **Gustav Võntso**, kel palusime siin jutustada oma mälestusi.

«XX sajandi algul, millal algas minu sportlik tegevus, oli sport Eestis teinud juba oma esimesed sammud. Tallinnaski tegutses juba mitu spordiseltsi. Peamiselt olid need raskejõustikuseltsid.

Järgmiseks alaks, mida hakati laiemalt harrastama, oli uisutamine. Kohaks, kus seda tehti, oli Šnelli tiik. Selle esimene pool kuulus aadlivõsudele ja teisi sinna ei lastud. Teine pool kandis nimetust «Kommertz» ja sedagi kasutasid peamiselt antvargid. Tavalised noored lihtrahva hulgast lasksid oma puust uiskudel liugu lompidel või Lillekülas kahe raudtee vahele omal jõul rajatud liuväljal.

Olles selliselt juba küllalt «tritsutanud», otsustasime siis lõpuks ka võistlused läbi viia. Mõtte algatajaks oli kadunud Artur Kukk. Kui ma ei eksi, oli see aastal 1906. Raskused kerkisid esile kohe võistluspaiga saamisega. Ainuke koht võistluste korraldamiseks oli siis «Kommertz». Algul oli direktor vastu, kuid lõpuks siiski nõustus. Muidugi tuli seda teha siis, kui see kedagi ei seganud: enne liuvälja avamist. Tegemist oli üldiselt palju. Nii soojendati vett ühtlase jää

saamiseks kodus, kust see siis kaltsudesse mähitud teekan-nudes kelkudel liuväljale veeti. Öö läbi tuli jääd teha ja valvata. Järgmisel päeval pidi veel tegutsema nii võistle-jana kui ka kohtunikuna. Ajamõõtmiseks kasutasime tava-list kella: kui sekundiosuti oli ringi ära teinud, siis tõmba-sime paberile kriipsu.

Uisutamine oli üldiselt tuntud spordiala ja sellega tegelda lubati. Palju suurem häda ja tegu oli nende aladega, mida keegi polnud varem näinud.

Hästi on meeles lugu jalgrattasõiduga. Pöördusin kord Kadrioru ülema Kupenko poole palvega lubada korraldada võistlused ringteel. Algul ära tule oma sooviga väljagi. Kui aga seletasin, et Peterburis peetakse sel alal väga palju võistlusi ja et üks Peterburi paremaid sõitjaid Koroljov sõi-dab ka siin kaasa, siis võttis kuidagi kuulda. «Ei tea, millal te need võistlused teete?» imestas võimukandja. «Päeval liiguvad seal sakste kalessid, hommikul kella kuuest alates tulevad piimamehed. Segate!» Tegime siis võistluse kell pool neli hommikul.

Kergejõustikuga hakkasime peale umbes uisutamisega ühel ja samal aastal. Harjutamas käisime peamiselt Pirital, «düünidel», nagu siis liivaluuteid kutsuti. Kuuliks oli esi-algu kivi, hiljem paraja raskusega kaaluviht, millel sanga ära mürdsime. Kõrguse hüppamiseks lõime naelad teinetei-sest parajal kaugusel asuvate mändide tüvedesse, latiks valisime pikemad vaarikakepid.

Esimene maratonijooks toimus 28. aprillil 1913. aastal. Jooks pidi algama algul Paldiski lähedal ja lõppema Tal-linnas. Politseimeister Tšitserossin keelas aga linnatuleku ära. «Olete arust ära või? Tahate poolalasti mehed linna tuua ja siin mööda tänavaid vedada?!» Polnud midagi teha, jooks tuli lõpetada Mustjõel.

Missugune suhtumine valitses tol ajal sporti, näitab ka juhtum, mis leidis aset ümber linna teatejooksu korraldami-sel. Enne võistlust käisime kaupmeeste juures, et nad toetak-sid meid auhindade väljapanemisel. Suurem osa ärimehi näitas ust. Ainult üks kaupmees otsis vestitaskust viis kopi-kat ja ütles: «Miks te peate jooksma? Siin on teile raha, sõitke konkaga, saate hõlpsamini.»

Jah, nii alustasime sportimist meie.»

*

PEETER MATSOV

töötab praegu «Kalevi» trükikoja juhatajana ning jätkab aktiivselt poksi arendamist ja propageerimist. Ta on olnud paljudel suurtel võistlustel kas peakohtunikuks või selle asetäitjaks.

Kuidas tehti algust ja arendati ühte mehisemat spordiala — poksi — laskem jutustada rahvusvahelise kategooria kohtunikul **Peeter Matsovil**. Tema koos oma venna NSV Liidu teenelise treeneri Nigul Maatsooga olidki meie esimesed poksientusiastid.

«Need, kes praegu alustavad oma poksijateed hästi sisustatud treeningusaalides ja vilunud treenerite juhtimisel, ei oska endale kindlasti ette kujutada, kuidas tuli alustada meil. Siin pole midagi imestada. Praegu on poksijatel kasutada «Tööjõureservide» kõigi reeglite kohaselt ehitatud treeningusaal, «Spartaki» Raskejõustiku Majas on ring kogu aeg üleval ja ootab, kõigiti korralikud treeninguvõimalused on dünamolastel Lasnamäel, kalevlastel oma võimlas, Ülemiste «Kalevil», laevastiklastel, üliõpilastel — kõigil on treeningukohad olemas. Lisaks sellele töötab spordiühingutes kuus koosseisulist treenerit, rohkesti ühiskondlikke instruktoreid. Meil aga...

Esimesed avalikud võistlused pidasime 27. augustil 1921. a. praegusel «Spartaki» väljakul Mitšurini tänavas. Samas asus ka meie treeninguruum. Talvel kasutasid seda uisutajad riietusruumina. Meie «võimla» suurus oli umbes $6 \times 4,5$ m ja mahutas endas riietusruumi, saali ja duši-

ruumi. Sinna saime üles panna ainult ühe poksikoti, dušiks pärast treeningut oli pesukausis olev külm vesi.

Siit alustasime. Kuna me talvel seda ruumi kasutada ei saanud, otsisime teisi võimalusi. Hakkasime talveperioodil üürima majaperemeestelt kortereid. Mööbli tõstsime ukse taha ja selle asemele riputasime üles treeninguvahendid. Üüri maksime muidugi omast taskust. Mõningane paremus üürikorteritel ju oli, sest pliidil saime soojendada vett. Kuid pahe oli selles, et me ei jõudnud kortereid üürida kogu aastaks (suvel treenisime väljas), mistõttu pidime igal järgneval sügisel kolima uude kohta. Mäletan, et Kalamaja tänaval oli meil korter, mille esikut kasutasime riietuspesuruumina. See oli eraldatud välisõhust ainult logiseva ja äärmiselt hõreda uksega. Polnud sugugi harukordsed juhtumid, kus pesta tuli esikusse tuisanud lumehange kõrval.

Aasta-aastalt olukord küll paranes, eriti pärast Poksiklubi moodustamist (1929), kuid head ei olnud tingimused meil kunagi.

Riiklikku toetust me mingisugust ei saanud, kõik kulud tuli tasuda meil endil või siis võistlustelt saadud tuludega. See oligi üheks põhjuseks, miks püüdsime võimalikult rohkem häid võistlusi korraldada. Siin kerkis aga mitmeid raskusi. Kulutused tuli teha enne võistlusi ja keegi ei teadnud, kas saame kulud tasa. Kuigi nii mõnigi kord «maksime juurde», «sügavalt alt» ei läinud siiski kunagi. Olime saavutanud juba küllaltki hea taseme ja poks oli leidnud endale palju sõpru.

Suurte võistluste puhul tuli rakendada ka leidlikkust. Rahvusvahelistel võistlustel kasutati juba ammu ringi kattena paksu vilti. Meil seda ei olnud (saime alles 1947. aastal). Kasutasime vaid tavalist presentriiet. Maavõistluse eel soomlastega kartsime, et suurte rahvusvaheliste kogemustega põhjanaabrid hakkavad nurisema. Ostsime siis vanu ajalehti, panime tihedalt presendi alla ja mulje jäi külalistele igatahes niisugune, et poksivad vildil.

Meie tookordne poksijatepere koosnes rõhuvas enamuses töölistest ja töölisnoortest.

Meie üsna rohked võistlused ja välisturneed võtsid tööajast ära kaunis palju. Ei osanud siis unistadagi palga kompensatsioonist, tahtsime peremeestelt tingida ainult seda, et mehe äraolekul uut töolist ei võetaks. Kuid sellegipärast oli tagasi tulles nii mõnigi meist jälle ilma kohata.

Kõigele vaatamata kasvasid meie ridadest mehed, kes panid endast kõnelema Euroopa ja maailma; Euroopa meister Anton Raadik, Berliini hõbemedalimees Nikolai Stepulov, tugevad euroopaklassi mehed Martin Linnamägi, Evald Seepere, Bernhard Salong, Karl Käbi jt. Sellelt «vanalt rasvalt» tõusid NSV Liidu meister Roman Kariste, Raimond Turja jt.

Tahaks loota, et praegustes, palju paremates tingimustes saaksime näha kasvamas mehi, kes neid oma saavutustega ületavad.»

SPORTLIK TALLINN TÄNA JA HOMME.

Tallinna kätistes, asutustes ja koolides tegutseb praegu 224 kehakultuurikollektiivi, kuhu on koondunud ligi 30 000 kehakultuurlast ja sportlast.

Spordi organiseerimisega tegelevad Tallinnas spordiühingud «Kalev», «Spartak», «Dünamo», «Tööjõureservid», «Lokomotiiv» ja «Jõud». Üldhariduslike koolide sportlased kuuluvad koolide kehakultuurikollektiivide koondisse «Noorus». Need spordiühingud arendavad oma liikmeskonna hulgas 30 spordiala. Eriti populaarseteks on tallinlastele saanud maadlus, korvpall, kergejõustik, tennis, mootorrattasport, ujumine, purjesport ja rida teisi spordialasid. Tallinnas tegutsevatesse ALMAVÜ organisatsioonidesse on aga koondunud rakenduslike spordialade sportlased.

Kümned tuhanded tallinlased on sooritanud nõukogude kehakultuuriliikumise aluse «Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks» kompleksi norme. Ainult viimase kahe aasta jooksul sooritasid VTK kompleksi kõik normid 12 638 töötajat ja õppivat noort. Sama aja vältel said järgusportlasteks 10 298 kehakultuurlast. Tunduvalt on suurenenud spordivõistlustest osavõtjate arv. Möödunud aastal ulatus see 110 000 sportlaseni.

Viimaste aastate jooksul on Tallinna sportlaste spordimeisterlikkuse tase märgatavalt kasvanud. Nii näiteks omistati möödunud aastal 27 tallinlasele NSV Liidu meistersportlase nimetus. Tallinna sportlaskonna hulgas on praegu 211 NSV Liidu meistersportlast, kelledest teenelise meistersportlase austavat nimetust kannavad J. Kotkas, A. Englas, E. Puusepp, P. Keres, J. Lõssov ja B. Junk.

Meie sportlaste spordimeisterlikkuse tõstmine oleneb suurel määral ka treenerite ja kehalise kasvatususe õpetajate kvalifikatsioonist. Kõrgema eriharidusega on meil 143,

SIGNE PAISJÄRV,

meie lootustandvam noor lauatennist. Esimese Nõukogude Eesti naismängijana tegi ta NSV Liidu koonduse koosseisus kaasa välis-turnee mööda Tšehhoslovakkia.

keskeriharidusega aga 63 kehalise kasvatuse õpetajat. Nõukogude Liidu teenelise treeneri nimetus on omistatud E. Kreele, K. Arusoole, P. Soosaarele, E. Puusepale, J. Lõsovile ja N. Maatsoole, kes on kasvatanud oma õpilastest silmapaistvaid sportlasi. Tallinna spordikohtunike kogudesse on koondunud praegu üle 2200 kohtuniku, kelledest 47-l on üleliiduline ja 359-l vabariiklik kategooria. Rahvusvahelise kategooria kohtuniku nimetust kannavad P. Matsov, E. Puusepp, J. Dudkin ja N. Maatsoo.

Rida Tallinna sportlasi on kaitsnud korduvalt Nõukogude Liidu spordiau ka mitmesugustel rahvusvahelistel võistlustel. Nii saavutas A. Englas Tokios toimunud maailmameistrivõistlustel maailmameistritiitli vabamaadluses. Sama tiitli saavutas ta ka klassikalises maadluses Roomas. J. Kotka sportlikku võiduteed kroonivad olümpiavõitja tiitel Helsingis ja esikohad Euroopa meistrivõistlustel maadluses.

XII ülemaailmsetel üliõpilasmängudel tuli odaviskes võitjaks V. Roolaid. Rahvusvaheline malesuurmeister P. Keres kuulub maailmameistri — NSV Liidu malemeeskonna koos-

ANTS RAUD

purjetamine ja jääpurjetamine on küll lähedased, kuid neid mehi, kes mõlemal alal on võrdselt head, on vähe. Tallinna Juveliirivabriku töötaja Ants Raud on siiski suutnud NSV Liidu meistritiitli võita mõlemal alal.

seisu, olles üheks maailma paremaks maletajaks. Ka rida teisi Tallinna sportlasi, nagu kergejõustiklased B. Junk, U. Palu ja H. Heinaste, maadlejad H. Puur, V. Trisberg, ujujad U. Voog ja E. Uusmees, tennisistid T. Leius ja J. Parmas on esinenud edukalt rahvusvahelistel võistlustel. Peale selle on viimaste aastate jooksul Nõukogude Liidu meistritiitli saavutanud terve rida Tallinna sportlasi, nagu maadlejad E. Saar, H. Puur, A. Mõttus, V. Trisberg ja S. Kaškin, lauatennisemängija J. Meeksa, jääpurjetaja A. Raud, purjetajad E. Käppa, V. Rammo ja I. Kuusik, moortorisportlased F. Lepik ja A. Promet.

Enamus nendest silmapaistvatest sportlastest alustas oma tõusuteed spordikoolides. Tallinnas on noortele spordikoolide näol loodud avarad sportimisvõimalused. Meie kodulinna üheksas laste ja noorsoo spordikoolis õpib praegu vilunud treenerite-pedagoogide juhtimisel 3290 noort.

Kehakultuuri ja spordi massiline arendamine sõltub aga eelkõige käitiste, asutuste ja koolide kehakultuurikollektiivide tööst. Hea sportliku tegevuse organiseerimisega on silma paistnud Tallinna Leivakombinaadi, «Lessoprodukti», «Parketi», «Punase Koidu», «Ilmarise», Tallinna Masina-

ehitustehase, ETKVL-i, V. Kingissepa nim. Tselluloosi- ja Paberitööstuse Kombinaadi, «Kommunaari», Polütehnilise Instituudi, 22. keskkooli, «Tööjõureservide» koolide ning rea teiste ettevõtete ja õppeasutuste kehakultuurikollektiivid ja spordiklubid.

Pidevalt suurenevale kehakultuurlaste ja sportlaste perele rajatakse meie linnas järjest uusi spordibaase. Viimaste aastate jooksul on meie sportlased saanud endi käsutusse niisugused suurepärased spordibaasid, nagu Komsomol-nimeline 12 000 istekohaga staadion. Pirita jahtklubi ja vetelpäästejaam, tennisestaadionid, Harku sõude- ja jääpur-jetamise baas, raskejõustikuhoone, Kadrioru eelsoojendu-sega ujula, ETKVL-i staadion ja palju teisi spordibaase.

Spordibaaside ehitamine hoogustub aga aastast aastas. Nii on praegu lõpetamisel «Spartaki» suur mootorispor-di-baas ja klubihoone, Lasnamäe kehakultuurihoone, tennise keskstaadioni esimesed 16 väljakut ja paviljon, Keskrajooni kompleksspordiväljak, «Dünamo» lasketiir ja terve rida käi-tiste, asutuste ja koolide spordibaase.

Need saavutused kehakultuuri ja spordi massilisel aren-damisel ning spordimeisterlikkuse tõstmisel rõõmustavad iga tallinnlast, sest kokkuvõttes on need kõigi sportlaste, spordiaktivistide ja spordihuviliste ühiste jõupingutuste tulemus. Juba üksi Tallinna Spordikomitee ümber on koon-dunud ligi 3000-liikmeline ühiskondlik aktiiv, kes tegutseb erialade sektsioonides ja nende presiidiumides, kohtunike kogudes, treenerite nõukogudes, mitmesugustes komisjoni-des ja teistes ühiskondlikes organites.

Kahe viimase aasta jooksul on märgatavalt laienenud sõpruskohtumised välisriikide sportlastega. Ainuüksi möö-dunud aastal külastas Tallinna kümme välismaist spordi-delegatsiooni.

Tallinlased võisid näha oma kodulinna võistlemas Soome maadlejaid, tõstjaid, võimlejaid, võrkpallureid ja kergejõus-tiklasi, Rootsi jalgpallureid, Ungari lauatenisiste, Tšehho-slovakkia korvpallureid ja teisi sportlasi. Ka käesoleval aastal on Tallinnas ette nähtud terve rida rahvusvahelisi spordiüritusi.

Kuid kas me saame seniste saavutustega rahulduda? Ei — kindlasti mitte!

Tallinna linna elanikkonna kohta on meil sportlasi veel vähe, mõnedel spordialadel tõuseb spordimeisterlikkuse tase aeglaselt, rea spordibaaside rajamine venib lubamatult.

Ka leidub veel niisuguseid käitisi, asutusi ja koole, kus ilmselt alahinnatakse kehalise kasvatuse määratu suurt osatähtsust nõukogude inimeste kasvatamisel ja nende tervise tugevdamisel.

Tallinna spordimängude läbiviimise peaeesmärk seisabki selles, et saavutada uut edu spordi massilisel arendamisel meie linnas, hõlmata tuhandeid uusi töötajaid ja noori sportima, tõsta senisest palju suurema tempoga meie sportlaste spordimeisterlikkuse taset. Tallinna spordimängud on ühtlasi tähtsaks ürituseks meie sportlaste ettevalmistamisel järgmisel aastal Moskvas toimuvaks nõukogude rahvaste II spartakiaadiks.

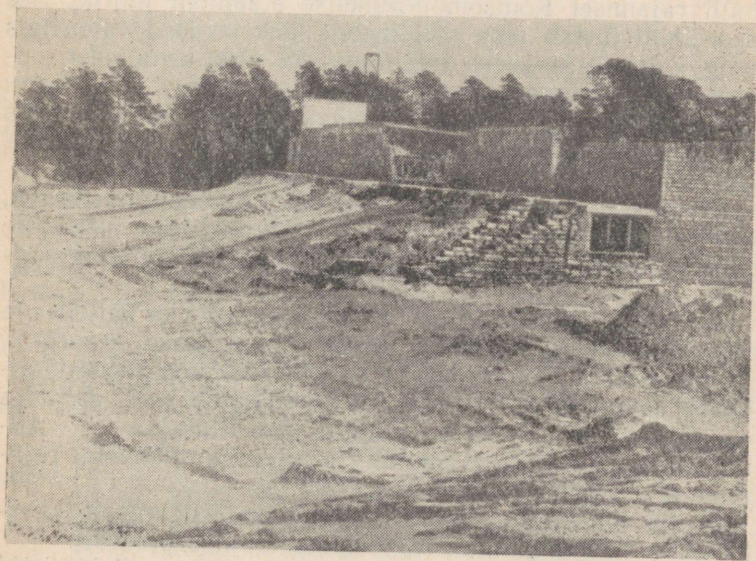
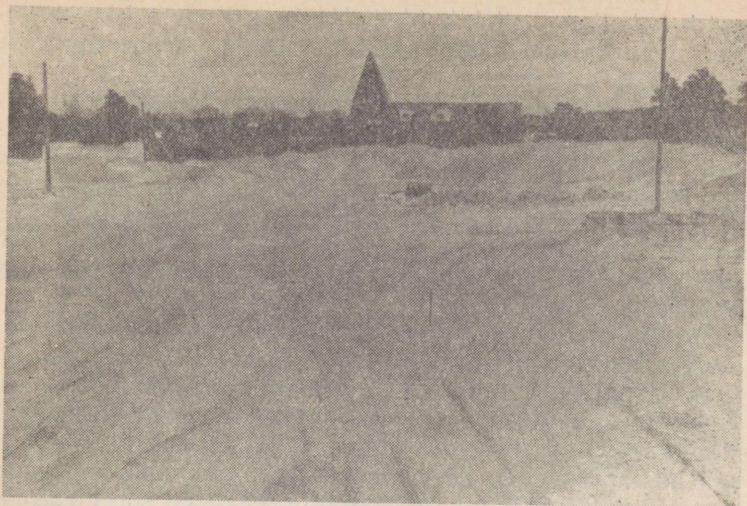
Tallinna spordimängude kui senikorraldatuist suurima spordiürituse ettevalmistamine kulges ligi aasta. Spordimängude organiseerimiskomitee, komisjonide ja staapide koosseisu kuulunud kehakultuuriaktivistid on teinud ära suure töö võimlemispeo, spartakiaadi, näituse, veesportdipeo, lastesportdipeo, spordiveteranide õhtu ja kõigi teiste ürituste heaks kordaminekuks.

Raske on neist tublidest aktivistidest kedagi eriti esile tõsta, kõik täitsid endale võetud ülesanded kohusetundlikult.

Tallinna spordimängude korraldamise mõte võeti vastu suure huvi ja entusiasmiga. Käitistes, asutustes ja koolides elavnes sportlik tegevus järsult, hakati suure hoolega ette valmistama selleks suurürituseks. Paljud käitised viisid läbi oma sisemised spordimängud ja spartakiaadid, ligi 5000 töötajat ja noort õppis ära spordimängude massvõimlemise kavad, tuhanded noored ja vanad lülitusid sportlikku tegevusse, et vähemalt mõnelgi spordialal täita spordimängude normid.

Tunduvalt elavnes sportlaste osavõtt spordimängude spartakiaadi esimese etapi võistlustest. Nii tuli laskespordivõistlustele üle 600, murdmaajooksuvõistlustele aga ligi 500 käitiste ja asutuste sportlast. Säärast võistlejate arvu pole neil võistlustel varem kunagi olnud. See kõik eeldab seda, et ka spordimängude ajal peetavad finaali võistlused kujunevad konkurentsitihihedeteks võistlusteks kõigil kümnel kavasoleval spordialal.

Tallinna spordimängud on suure tähtsusega üritus üldise sportliku tegevuse laiendamise perspektiivplaanide täitmisel. Lähema kümne aasta jooksul peame saavutama seda, et Tallinnas oleks vähemalt 60 000 sportlast, et eranditult kõikides käitistes, asutustes ja koolides töötaksid elujõuli-

Tänavu veel ainult muldvallid ja pooleliolevad ehitused... Kuid juba tuleval suvel tahetakse Tallinna velotrekil läbi viia avavõistlused.

sed kehakultuurikollektiivid, et Tallinna linna rekordid kõikidel spordialadel vastaksid NSV Liidu meistersportlase normidele.

See on määratu suur ülesanne ja selle lahendamine sõltub eelkõige spordibaaside võrgu järjekindlast laiendamisest. Kuni 1965. aastani kavandatud plaanis on nähtud ette rea kesksete spordibaaside rajamine. Üheks suurimaks neist kujuneb suur 50 m pikkuse rajaga siseujula. Ujula on kõigiti ajakohane ja mahutab oma tribüünidele 1500 pealtvaatajat. Paar kuud tagasi panid ujujad sellele oma tulevasele kodule nurgakivi.

Teiseks ehitamisel olevaks objektiks on velotrekk, mis peab valmima 1959. aastal. Ka see Piritale rajatav spordibaas vastab kõigile tänapäeva nõuetele. Alustatud on ka lastestaadioni ehitustöödega. See rajatakse praeguse lastestaadioni lähedal olevale tühjale maa-alale. Projekti järgi saavad lapsed enda käsutusse jalgpalliväljakud, jooksurajad, mänguväljakud, ujumisebasseini ja rea teisi spordiehitusi.

Peatselt algavad ehitustööd ka «Kalevi» suure spordihalli rajamisel Komsomoli-nimelise staadioni juurde. See spordihall ületab oma mõõtmetelt kõik senised vabariigis ning kujuneb keskseks treeningu- ja võistluspaigaks paljude spordialade sportlastele.

Mustamäe veerul olevat ajahammastest näritud vana suusahüppetrampliini asendab peatselt uus raudbetoonkonstruktsiooniga 60 m hüppevõimsusega trampliin.

Perspektiivplaanis näeme veel ühte kehakultuurihoonet, kunstlikku liuvälja, Nõmme staadioni, linna rajoonide spordikoolide võimlaid, maleklubi hoonet ja rida teisi spordibaase.

Spordibaaside ehitamine laieneb tunduvalt ka kaitistes ja asutustes. Peale Tallinna Masinaehitusetehase staadioni, Ekskavaatoritehase võimla ja 16. keskkooli kompleksspordibaasi rajatakse mitmesuguseid spordibaase veel paljudes ettevõtetes ja asutustes. Seoses uue linnaosa — Allnõmme — väljaehitamisega on terve rea spordibaaside rajamine ette nähtud ka seal.

Nagu võib järeldada ka eespooltoodust, areneb kehakultuuri- ja spordiliikumine meie kodulinna pidevalt.

Pole kahtlust, et Tallinna sportlaskond, spordiaktivistid ja spordihuvilised annavad kõigis üritustes oma parima.

E. KALDMA
Tallinna Spordikomitee esimees.

TALLINNA REKORDID KERGEJÕUSTIKUS

seisuga 10. juunil 1958. a.

Naised

60 m	7,6	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
100 m	11,8	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
200 m	24,7	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
400 m	59,2	Evi Leitsalu	«Kalev»	1956
500 m	1.23,7	Alma Kullerkupp	«Kalev»	1956
800 m	2.16,3	Niina Vassiljeva	«Kalev»	1957
1000 m	3.08,2	Helja Ilves	«Kalev»	1948
80 m tj.	11,6	Mari Padrik	«Spartak»	1956
4 × 100 m	49,7	Koondnaiskond (S. Tornius, M. Nimmer, E. Paju, L. Pütsepp)		1956
kõrgushüpe	1.55	Helvi Keller	«Kalev»	1955
kaugushüpe	5.59	Salme Tornius	«Kalev»	1953
kuulitõuge	13.69	Elga Meresmaa	«Spartak»	1958
kettaheide	45.20	Linda Moorlat	«TR»	1957
odavise	54.89	Virve Roolaid	«Spartak»	1954
viievõistlus	3885 p.	Mari Padrik	«Spartak»	1957

Mehed

100 m	10,6	Toomas Kitsing	«Kalev»	1958
200 m	21,7	Heino Heinlo	«Kalev»	1957
400 m	49,6	Ülo Laaspere	TPI	1955
800 m	1.52,1	Peeter Varrak	TPI	1957
1000 m	2.28,4	Erich Veetõusme	«Kalev»	1948
1500 m	3.48,2	Mihail Velsveebel	«Spartak»	1952
2000 m	5.19,0	Mihail Velsveebel	«Spartak»	1952
3000 m	8.18,6	Erich Veetõusme	«Kalev»	1952
5000 m	14.39,6	Erich Veetõusme	«Kalev»	1952
10 000 m	32.00,2	Nikolai Aleksejev	PBL	1948
110 m tj.	14,8	Uno Palu	«Dünamo»	1957
200 m tj.	24,4	Uno Palu	«Dünamo»	1958
400 m tj.	54,6	Hans Torim	«Dünamo»	1953
3000 m tak.	9.30,0	Uno Källe	«TR»	1953
4 × 100 m	42,6	(O. Kalman, H. Heinlo, Ü. Laaspere, T. Kitsing)		1957
käimine 5 km	21.42,8	Bruno Junk	«Dünamo»	1956
„ 10 km	43.20,6	Bruno Junk	«Dünamo»	1958
„ 20 km	1:28.32,8	Bruno Junk	«Dünamo»	1958
„ 50 km	4:44.31,0	Lembit Bauman	«Spartak»	1954
kõrgushüpe	1,95	Aksel Kuuse	ÜENU	1933
teivashüpe	4,20	Otto Tillmann	«Dünamo»	1956
kaugushüpe	7,41	Ruudi Toomsalu	«Kalev»	1937
kolmikhüpe	15,39	Konstantin Tsõgankov	«Dünamo»	1954

kuulitõuge	16.76	Heino Heinaste	«Dünamo»	1954
kettaheide	52.98	Heino Heinaste	«Dünamo»	1955
vasaraheide	58.04	Mart Orn	«Kalev»	1958
odavise	77.90	Charles Vallmann	«Dünamo»	1955
kümnevõistlus	7167 p.	Uno Palu	«Dünamo»	1956

Neiud

60 m	7,6	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
100 m	12,0	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
200 m	24,7	Liivia Pütsepp	«Kalev»	1956
400 m	60,2	Edda Paju	«Spartak»	1957
500 m	1.25,5	Alma Kullerkupp	«TR»	1951
800 m	2.22,9	V'alve Tutk	«Kalev»	1950
80 m tj.	12,2	Juta Sandbank	«Dünamo»	1947
kõrgushüpe	1.51	Oie Munk	«Dünamo»	1954
kaugushüpe	5.31	Anne Paju	«Spartak»	1957
kuulitõuge	12.19	Virve Aoveer	«Spartak»	1952
kettaheide	40.09	Linda Moorlat	«TR»	1955
odaheide	43.70	Virve Aoveer	«Spartak»	1952
viievõistlus	3528 p.	Oie Munk	«Dünamo»	1954

Noormehed

60 m	6,9	Toomas Kitsing	«Kalev»	1956
100 m	10,6	Toomas Kitsing	«Kalev»	1958
200 m	22,3	Vladimir Elmanovitš	«Dünamo»	1957
400 m	51,4	Martin Nurme	«Kalev»	1958
800 m	1.57,7	Heiki Särev	«Dünamo»	1952
1000 m	2.34,8	Enrik Lang	«Kalev»	1951
1500 m	4.02,2	Enrik Lang	«Kalev»	1951
2000 m	5.42,2	Enrik Lang	«Kalev»	1951
3000 m	9.03,8	Enn Maasik	«Kalev»	1957
110 m tj. (91,4)	15,2	Voldemar Soonvald	«Spartak»	1957
110 m tj. (106)	16,6	Mart Orn	«Kalev»	1955
200 m tj.	26,4	Voldemar Soonvald	«Spartak»	1957
400 m tj.	57,6	Arvo Koidu	«TR»	1956
käimine 5 km	22.14,0	Enn Kälissaar	«Kalev»	1958
„ 10 km	47.48,2	Enn Kälissaar	«Kalev»	1957
kõrgushüpe	1.80	Märt Orgussaar	«Dünamo»	1957
teivashüpe	3.75	Ivar Martin	«Spartak»	1955
kaugushüpe	7.15	Toomas Kitsing	«Kalev»	1958
kolmikhüpe	14.51	Georgi Vassiljev	«Dünamo»	1957
kuulitõuge	15.68	Rein Sprenk	«Spartak»	1956
kettaheide	48.86	Rein Sprenk	«Spartak»	1956
vasaraheide	52.21	Ado Krevald	TPI	1957
odavise	67.38	Vambola Poljakov	«Spartak»	1957
viievõistlus	2780 p.	Heino Tiik	«Kalev»	1952
kümnevõistlus	5255 p.	Heino Tiik	«Kalev»	1952

TALLINNA REKORDID UJUMISES

seisuga 10. juunil 1958. a.

50 m UJULAS

Mehed

Vabaujumine

100 m	58,2	Endel Edasi	«Dünamo»	1955
200 m	2.14,4	Lähtenorm		
400 m	4.42,8	Endel Press	«Dünamo»	1956
800 m	10.01,4	Endel Press	«Dünamo»	1957
1500 m	18.58,2	Endel Press	«Dünamo»	1957

Rinnuliujumine

100 m	1.16,0	Lähtenorm		
200 m	2.54,2	Endel Edasi	«Dünamo»	1957

Liblikujumine

100 m	1.10,0	Lähtenorm		
200 m	2.40,0	Lähtenorm		

Seliliujumine

100 m	1.09,1	Vello Prangel	«Dünamo»	1955
200 m	2.35,0	Lähtenorm		

Teateujumised

4×100 m vabalt	4.06,0	Lähtenorm		
4×200 m vabalt	9.11,8	Eesti koondus (J. Nigul, E. Press, G. Pärn, G. Mägi)		1957
4×100 m kom- bineeritult		Lähtenorm		

Naised

Vabaujumine

100 m	1.06,0	Ulvi Voog	«Dünamo»	1957
200 m	2.32,6	Ulvi Voog	«Dünamo»	1957
400 m	5.15,5	Ulvi Voog	«Dünamo»	1958
800 m	12.34,4	Vilma Laanemaa	«Dünamo»	1953
1500 m	23.55,8	Vilma Laanemaa	«Dünamo»	1954

Rinnuliujumine

100 m	1.21,6	Eve Uusmees	«Kalev»	1957
200 m	2.56,0	Eve Uusmees	«Kalev»	1957

TARTU ÜLIKOOLI

«Kalev» 1957

«Kalev» 1957

Liblikujumine

100 m	1.23,7	Anne Toppel	«Dünamo»	1958
200 m	3.08,9	Lähtenorm		

Seliliujumine

100 m	1.17,8	Remida Prangel	«Dünamo»	1958
200 m	2.54,0	Lähtenorm		

Teateujumised

4×100 m vabalt	4.47,0	Eesti koondus (V. Soosaar, V. Strandberg, M. Väljak, U. Voog)		1957
4×100 m kom- bineeritult	5.25,6	Eesti koondus (R. Prangel, E. Uus- mees, A. Toppel, A. Reintam)		1957

25 m UJULAS

Mehed

Vabaujumine

100 m	58,1	Endel Edasi	«Dünamo»	1954
100 m	58,1	Gunnar Pärn	«Dünamo»	1954
200 m	2.14,4	Endel Edasi	«Dünamo»	1953
400 m	4.40,7	Endel Press	«Dünamo»	1956

Rinnuliujumine

100 m	1.15,0	Lähtenorm		
200 m	2.46,6	Toomas Tamp	«Spartak»	1958

Liblikujumine

100 m	1.09,2	Endel Edasi	«Dünamo»	1955
200 m	2.35,6	Robert Must	«Dünamo»	1954

Seliliujumine

100 m	1.08,0	Vello Prangel	«Dünamo»	1955
200 m	2.30,1	Vello Prangel	«Dünamo»	1955

Teateujumised

4×100 m vabalt	4.07,4	(E. Press, G. Mägi, E. Edasi, G. Pärn)	«Dünamo»	1956
4×200 m vabalt	9.08,0	(R. Must, E. Press, E. Edasi, G. Pärn)	«Dünamo»	1955

Nii näeb välja ehitamisel olev siseujula 1960. aastal. See kujuneb üheks moodsamaks ja täiuslikumaks NSV Liidus.

4×100 m kom- bineeritult	4.54,3	(V. Prangel, G. Kurenkov, P. Raudsepp, E. Edasi)	«Dünamo»	1957

Naised

Vabaujumine

100 m	1.05,6	Ulvi Voog	«Dünamo»	1957
200 m	2.28,2	Ulvi Voog	«Dünamo»	1956
400 m	5.15,5	Ulvi Voog	«Dünamo»	1958

Rinnuliujumine

100 m	1.21,6	Eve Uusmees	«Kalev»	1957
200 m	2.56,0	Eve Uusmees	«Kalev»	1957

Liblikujumine

100 m	1.21,8	Ulvi Voog	«Dünamo»	1957
200 m	3.08,9	Vilma Soosaar	«Dünamo»	1955

Seliliujumine

100 m	1.16,7	Ulvi Voog	«Dünamo»	1958
200 m	2.49,4	Remida Prangel	«Dünamo»	1957

Teateujumised

4×100 m		(V. Strandberg,		
vabalt	4.47,0	V. Soosaar, M. Väl-	Eesti koondus	1957
4×100 m kom-		jak, U. Voog)		
bineeritult	5.22,8	(M. Lill, M. Olmari,	«Dünamo»	1956
		A. Toppel, U. Voog)		

TALLINNA REKORDID TÕSTMISES

seisuga 20. mail 1958. a.

Kärbeskaal	s	V. Lõndajev	«Spartak»	82,0	1955
(kuni 56,0 kg)	r	V. Lõndajev	«Spartak»	77,5	1955
	t	V. Lõndajev	«Spartak»	100,0	1955
	k	V. Lõndajev	«Spartak»	257,5	1955
Sulgkaal	s	V. Lõndajev	«Spartak»	90,0	1955
(60 kg)	r	A. Kaart	«Spartak»	87,5	1948
	t	A. Kadakas	«Spartak»	112,2	1955
	k	A. Kadakas	«Spartak»	282,5	1955
Kergekaal	s	E. Grünberg	«Spartak»	97,5	1958
(67,5 kg)	r	E. Grünberg	«Spartak»	101,0	1958
	t	E. Grünberg	«Spartak»	132,5	1958
	k	E. Grünberg	«Spartak»	327,5	1958
Kergekeskkaal	s	D. Ganjukov	«Kalev»	120,0	1958
(75 kg)	r	D. Ganjukov	«Kalev»	117,5	1958
	t	D. Ganjukov	«Kalev»	147,5	1958
	k	D. Ganjukov	«Kalev»	377,5	1958
Keskkaal	s	D. Ganjukov	«Kalev»	120,0	1958
(82,5 kg)	r	B. Melikov	«Kalev»	122,5	1958
	t	B. Melikov	«Kalev»	152,5	1958
	k	B. Melikov	«Kalev»	385,0	1958
Poolraskekaal	s	O. Kool	«Spartak»	125,0	1958
(90 kg)	r	R. Sumil	«Spartak»	112,5	1957
	t	R. Sumil	«Spartak»	150,0	1957
	k	R. Sumil	«Spartak»	380,0	1957
Raskekaal	s	O. Kool	«Spartak»	135,0	1957
(üle 90 kg)	r	O. Kool	«Spartak»	125,0	1957
	t	O. Kool	«Spartak»	165,0	1957
	k	O. Kool	«Spartak»	420,0	1957

Distants	Nimi	VSÜ	Tagajärg	Keskm. kiirus	Aasta
50 km meeskonnasõit	K. Komp, A. Väravas V. Heamägi J. Mölder	Tallinna noorte koondus	1:15.02,0	40,0	1955
Naised					
20 km üksikstardiga	A. Moorlat	«TR»	33.46,0	35,4	1957
25 km "	K. Tiirmaa	«TR»	41.16,0	36,2	1957
50 km ühisstardiga	K. Tiirmaa	«TR»	1:18.02,0	38,4	1956
25 km naiskonnasõit	E. Leht, B. Metsar, V. Moorlat	«TR»	39.26,7	38,0	1956
Neiud					
15 km üksikstardiga	V. Palts	«TR»	26.51,0	33,4	1956
20 km "	A. Moorlat	«TR»	33.52,4	35,3	1956
25 km "	A. Falk	«TR»	43.32,5	34,5	1957
20 km ühisstardiga	norm		35.00,0		
25 km "	norm		43.30,0		
20 km naiskonnasõit	H. Sarapuu, R. Mäevere, M. Valdin	«Spartak»	33.51,8	35,4	1955

SPORTLIK TALLINN

1. Komsomoli-nimeline staadion — Staadioni 3
2. «Dünamo» staadion — Roheline aas 20
3. «Tööjõureservide» staadion — Toompari
4. «Kalevi» korvpallistaadion — Pärnu mnt. 41
5. «Kalevi» tennisstaadion — Suvorovi pst. 2
6. «Spartaki» staadion — Mitšurini 13
7. Tallinna Polütehnikumi lasketiir — Pärnu mnt. 57
8. Tallinna Ehitustehnikumi võimla ja lasketiir — Luise 1-a
9. «Spartaki» Raskejõustiku Maja — Rataskaevu 15
10. Kadrioru ringtee — Kadrioru
11. «Estonia» kontserdisaal — Estonia pst.
12. Hotell «Palace» — Võidu väljak 3
13. Söökla «Astoria» — Võidu väljak 5
14. Tallinna Ehitustehnikumi ühiselamu — Lõkke 5
15. Saun nr. 1 — Gogoli 29
16. Saun nr. 5 — Veerenni 15
17. «Dünamo» tennishall — Roheline aas 20

30. 65e

Rbl. I

A
22161

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00884571 3

